

PRIKAZ "BOSANSKE VILE", LISTA ZA KNJIŽEVNOST, KULTURU I DRUŠTVENA PITANJA
BROJ 51-52

Najnoviji broj "Bosanske vile", lista za književnost, kulturu i društvena pitanja 51-52, kroz svoje rubrike (*nauka, poezija, proza, prevodi, studije i istraživanja, esej, putopis, kulturna baštinu, izložbe, prikazi i osvrti*) donosi aktuelne i zanimljive tekstove.

Rubrika *nauka* obilježava značajnu godišnjicu iz istorije nauke. Tekst "William Bateson – čovjek ispred svog vremena" autora akademika Ljubomira Berberovića obilježava stopepedesetu godišnjicu rođenja britanskog genetičara. Istoričari su Batesona ponekad nazivali "ocem genetike" i tome se može naći opravdanja. Međutim, nema nikakve sumnje da je on bio teoretičar i vrlo uspješan borac za afirmaciju i propagiranje tek nastale prirodne nauke, koja će u toku XX vijeka zauzeti mjesto jedne od najpropulzivnijih naučnih disciplina modernog doba. Bateson je bio naučnik koji je dao genetici ime i karakter, pa je u tom smislu svakako bio – biolog ispred svog vremena.

Prostor za poeziju otvara se poemom "Osama" iz pera spisateljice Ljubice Ostojić, respektabilnog književnog opusa. Slijedi poezija Hadžema Hajdarevića, sjajnog majstora svog zanata (iz rukopisa u nastajanju), a zatim odabrana poezija višestruko nagrađivanih autora – Mensura Čatića, Mile Jukića, Boška Lomovića i Jovanke Stojčinović-Nikolić.

Stranice proze otvorene su pričama Muhameda Zlatana Hrenovice "Nedovršeno pismo sa jezera Litzensee", sa elementima romantičarske poetike, i Jasminke Hanjalić "Ni dijete ni djevojka", sa istorijskim podtekstom.

Karen Blixen (alias Isak Dinesen) poznata u svijetu po autobiografskoj knjizi "Moja Afrika" (po kojoj je snimljen kulturni film) objavila je desetak proznih djela, a iz njene najbolje pripovjedačke zbirke *Zimske priče* (koja se po prvi put pojavljuje na ex-jugoslovenskim prostorima u prevodu Đurđice Žlebačić-Sorensen i u izdanju IK "Vrijeme" iz Zenice) odabrana je izvrsna "Priča malog od palube"; prava poslastica iz pera „skandinavske Šeherezade“!

Rubrika *studije i istraživanja* posvećena je raznovrsnim temama. O aktivnostima duhovnih snaga u našem vremenu piše poznati antropozof Terry Boardman, čiju obimnu studiju o naslijeđu Rudolfa Steinera zapravo dovršavamo u ovom broju. "Bijeg sa neurotičarevog kauča u šizofrenu šetnju" je studija o suočavanju Kucijevog (dobitnik Nobelove nagrade za književnost 2003.) književnog pisma sa problemom "nepredočivog" u romanima *U iščekivanju varvara* i *Foe*. Istraživanje Nevene Čeklić u tekstu "Refleksija društveno-političke konstelacije na stvaralačku moć u umjetnosti" ukazuje na direktan ili indirektan uticaj aktuelne društveno-političke konstelacije na tokove i demonstraciju umjetnosti – uticaj koji je evidentan kad se retrogradno sagleda svaki umjetnički pravac kroz istoriju.

Biljantan esej Željka Grahovca „Ispovijedanje trošnosti“ (predgovor izboru poezije Mihaela Krigera, jednog od najvećih živih njemačkih pjesnika, koji je priredio i preveo Drago Tešević, a objavljuje ga do kraja ove godine "Svet knjige" iz Beograda), otvara čitaocu poeziju ovog poznatog pjesnika na različitim nivoima: zvučnom, leksičkom, sintaksičkom, stilističkom i metafizičkom. Melida Travančić u eseju "Konstrukcija sjećanja i pamćenja u knjizi Ljubice Žikić *Slike raspuklog vremena*" rastvara ovo prozno djelo na razini pojedinačnih pripovjednih formi.

"Časkanje nad Egejom" (odlomak iz triptihona o ženama *Afroditina Atlantida*, Sarajevo, Rabić, 2011) – putopisna proza Slobodana Stajića – odvodi nas na nsvakidašnje putovanje, da se upoznamo sa draguljima biblioteke "nekrunisanih vladarki": nigdje pod nebeskim svodom, kao na

ovom malom prostoru Otoka nekrunisanih vladarki u Afroditinom arhipelagu, nema toliko knjiga, zapisa, pisama i zabilježki o mnogim poznatim ženama.

Kulturna baština obuhvata dva teksta: studiju Radovana Vučkovića "Raskršća", posvećenu stogodišnjici rođenja Mithada Begića, i tekst o kulturnom i književnom stvaralaštvu Koste Hadži Ristića koje Vojislav Vujanović promatra iz ugla njegovog doprinosa književnoj baštini Srba u Bosni.

O postavci izložbe u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci BiH posvećenoj bosansko-hercegovačkim umjetnicama i naučnicama piše Nadina Grebović.

Stranice *In memoriam* posvećene su pjesnikinji i prevoditeljici Marini Trumić koja je – kako ističe Hadžem Hajdarević pripadala svim dobrima i svim vjerama zemlje Bosne, a Slobodan Stajić na suptilan način sažima angažman Marinin i njene generacije: "Gradili smo mostove među ljudima, narodima i državama, spajali svete rijeke i svetišta, a nekim od tih svetišta Marina je bila prvosveštenica, poput one Demetrine u Elidskoj dolini", kao i Draganu Šeledi, dugogodišnjem sekretaru SPKD "Prosvjeta" – Sarajevo, pod čijim je rukovodstvom i pokrenuta nova serija "*Bosanske vile*".

I na kraju, čitaocima su predstavljena tri nova i aktuelna izdanja: *Fotomonografija* Riste Miličevića, *Sve bih zemlje za Sarajvo dala* Dragane Tomašević i roman *Konstantinovo raskršće* autora Dejana Stojiljkovića, najčitanijeg mladog pisca iz Srbije, dobitnika nagrade "Svetosavski pečat" i „Miloš Crnjanski“.

Donacijom Ministarstva kulture Republike Srbije (Sektor za savremeno stvaralaštvo i kreativne industrije) omogućeno je štampanje 50. jubilarnog broja, kao i dvobroja 51-52 "Bosanske vile". Redakcija, kao i saradnici časopisa se najsrdačnije zahvaljuje donatoru.

Ljubica Žikić